

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TEŠNJU
Broj: 39 0 P 073931 24 P
Dana: 17.02.2025. godine

Općinski sud u Tešnju, sudija Blambić Irma, u pravnoj stvari tužiteljice S. E., kći S., T., općina T. zastupana po punomoćniku Mularifović Arifu, advokatu iz Tešnja, protiv tuženog Š. A., sin S., S. bb, općina K., zastupan po punomoćniku Majdi Salkanović Aljić, advokatu iz Živinica, radi povjere djeteta, određivanje kontakata sa djetetom i doprinosa za izdržavanje, nakon zaključenja glavne i nejavne rasprave koja je održana 30.01.2025. godine u prisutnosti tužiteljice, i tuženog i njihovih punomoćnika, te predstavnika Centra za socijalni rad Tešanj. H. A. a u odsutnosti uredno obaviještenog Centra za socijalni rad Kladanj, dana 17.02.2025. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Zajedničko dijete parničnih stranaka, mldb. Š. A. rođen 16.03.2024. godine će i dalje živjeti sa majkom S. E. i ista će ostvarivati roditeljsko staranje kao zakonska zastupnica djeteta.

Š. A., kao roditelj sa kojim dijete ne živi, će lične i neposredne kontakte sa djetetom ostvarivati i to do djetetove navršene 2. godine života svake subote od 10,00 do 16,00 sati na pogodnom mjestu na području općine gdje dijete živi s majkom, a nakon navršene 2. godine života mldb. djeteta svaki drugi vikend i to od subote od 10,00 sati do nedjelje do 17,00 sati u mjestu življenja tuženog kao oca. Pored navedenog tuženi kao otac će lične odnose i neposredne kontakte sa djetetom ostvarivati i svaki drugi dan rođendana kao i drugi dan vjerskog i državnog praznika u periodima od 10,00 do 17,00 sati na način da će mldb. dijete preuzimati od majke ispred kuće gdje ista živi s djetetom, gdje će ga i vraćati po isteku perioda koji je određen presudom. Nakon što dijete krene u školu tuženi će osobne odnose i neposredne kontakte sa mldb. djetetom ostvarivati i tokom 15 dana ljetnog i 10 dana zimskog raspusta u neprekidnom trajanju.

Obavezuje se Š. A., kao otac sa kojim dijete ne živi, da na ime izdržavanja mldb. Š. A. doprinosi mjesečno iznos od 350,00 KM, počev od 17.02.2025. godine, kao dan presuđenja, pa ubuduće dok postoji zakonska obaveza svakog petog u mjesecu za tekući mjesec na tekući račun majke S. E., kao zakonske zastupnice mldb. djeteta pod prijetnjom prinudnog izvršenja a u slučaju kašnjenja sa mjesečnim isplatama tuženi se obavezuje i na isplatu zakonskih zateznih kamata počev od dospelosti svakog pojedinačnog obroka izdržavanja pa do konačne isplate.

Svaka strana snosi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužiteljica je, dana 21.05.2024. godine, putem punomoćnika, podnijela tužbu radi povjere djeteta, određivanje kontakata sa djetetom i doprinosa za izdržavanje. U tužbi je navela da su ona i tuženi Š. A. roditelji, mldb. Š. A., da malodobni sin, od svog rođenja, živi zajedno sa majkom, koja djetetu pruža svu potrebnu brigu i pažnju, da je zbog svoje dobi od

samo nekoliko mjeseci dijete vezano za tužiteljicu, te predlaže da dijete i ubuduće živi s njom, da tuženi neposredne kontakte sa djetetom ostvaruje svaki mjesec, s obzirom da boravi i radi u Sloveniji, kada bi dijete viđao svake zadnje subote u mjesecu i to od 10,00 sati do 14,00 sati, u mjestu boravišta tužiteljice a da na ime doprinosa za izdržavanje malodobnog djeteta potražuje od tuženog iznos od 300,00 KM mjesečno, imajući u vidu potrebe djeteta i prihode tuženog po osnovu plate tuženog u Sloveniji od cca 2.000,00 EURA.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao prigovor mjesne nadležnosti suda, jer su parnične stranke posljednje zajedničko prebivalište imali u K., gdje on ima prebivalište. Nadalje, je istakao da ne spori tužbeni zahtjev koji se odnosi na to da se zajedničko mlđb. dijete S. A., rođen 16.03.2024. godine u T., povjeri na dalje roditeljsko staranje majci S. E., međutim, da spori tužbeni zahtjev koji se odnosi na način održavanja ličnih odnosa i neposrednih kontakata tuženog sa mlđb. djetetom, kao i visinu njegovog doprinosa na ime izdržavanja mlđb. djeteta, da je njegov prijedlog da kao roditelj sa kojim dijete neće živjeti osobne odnose i neposredne kontakte sa mlđb. djetetom ostvaruje na način tako što će do navršanih šest mjeseci starosti mlđb. djeteta, osobne odnose i neposredne kontakte sa mlđb. djetetom održavati svake druge subote u mjesecu, i to tako što će mlđb. dijete preuzimati svake u 10,00 sati i vraćati ga u nedjelju u 18,00 sati, a nakon što dijete navrší šest mjeseci starosti, osobne odnose i neposredno kontakte sa mlđb. djetetom ostvarivat svaki vikend u mjesecu, na način što će dijete preuzimati u subotu u 09,00 sati i vraćati ga u nedjelju u 20,00 sati, a u oba slučaja uz obavezu da dijete preuzima i vraća u tačno određeno vrijeme ispred porodične kuće u kojoj dijete bude živjelo sa majkom. Navodi da bi na ime izdržavanja mlđb. zajedničkog djeteta tuženi plaćao mjesečno novčani iznos od 150,00 KM počev od dana donošenja presude, pa dok za to budu postojali zakonski uslovi, navodeći da je i do sada učestvovao u izdržavanju zajedničkog mlđb. djeteta.

Tokom postupka tužiteljica je ostala kod činjeničnih navoda iz tužbe dodavši da smatra da nije u interesu mlđb. djeteta da se kontakti viđanja ostvaruju izvan prebivališta u kojem živi i da duži vremenski period, da tuženi nema zakonsku obavezu izdržavanja drugih lica i da njegova primanja iznose oko 2.000,00 EURA zbog čega je u odnosu na visinu izdržavanja opredjelila tužbeni zahtjev na način da umjesto 300,00 KM mjesečno potražuje iznos od 350,00 KM na ime izdržavanja mlđb. djeteta. Tužiteljica je učinila nespornim činjenicu da je tuženi, od navršena četiri mjeseca starosti djeteta mjesečno doprinosio na ime izdržavanja iznos od 200,00 KM a da je ona ostvarila pravo na porodijski doplatu u iznosu od po 1.000,00 KM mjesečno a koje pravo joj ističe 01.03.2025. godine. Predložila je da sud u cjelosti usvoji tužbeni zahtjev kako je isti i postavljen jer smatra da je to u najboljem interesu djeteta.

Tokom postupka tuženi je ostao kod navoda iz odgovora na tužbu. Ponovio da se ne protivi da se dijete povjeri majci ali da nije saglasan sa predloženim načinom ostvarivanja kontakata i ličnih odnosa kao i visinom izdržavanja ističući da ostvaruje primanja oko 1.600,00 EURA a da od toga 500,00 EURA izdvaja za stanarinu u Sloveniji. Predložio je da ukoliko sud povjeri dijete majci da mu se omogući da neposredne kontakte sa djetetom ostvaruje savake četvrte sedmice u mjesecu u neprekidnom trajanju od 9 dana koliko u tom periodu boravi kod kuće u Bosni smatrajući da je to i u interesu djeteta kako ne bi više puta dolazio iz Kladnja. Međutim, tokom završnog izlaganja tuženi je po punomoćniku predložio da se dijete povjeri njemu na zaštitu i staranje a ukoliko pak dijete povjeri majci da se prilikom donošenja odluke o viđanju djeteta usvoji prijedlog Centra za socijalnu rad Kladanj ili njegov prijedlog iznesen tokom postupka.

Odlučujući u istaknutom prigovoru mjesne nenadležnosti suda sud je isti odbio kao neosnovanim, rješenjem donesenim na pripremnom ročištu dana 02.12.2024. godine, jer je imajući u vidu vrstu spora kao i činjenicu da iz socijalne anamneze Centra za socijalni rad Kladanj proizilazi da je tuženi tom nadležnom organu starateljstva naveo da je za vrijeme trudnoće tužiteljice i njenog poroda boravio kod tužiteljice u T. gdje je faktički i prekinuta vanbračna zajednica nakon poroda i gdje je mlđb. dijete nastavilo da živi sa majkom a tuženi se sam vratio na područje općine Kladanj, smatrao da je prijedlog neosnovan.

Na ročištu za glavnu raspravu su izvedeni materijalni dokazi tužiteljice čitanjem: izvoda iz izvod iz matične knjige rođenih Općine Tešanj broj 08-10-1-2-4674/24 od 29.03.2024. godine, uvjerenja JU Služba za zapošljavanje ZDK broj 10-10-1051/24 od 06.05.2024. godine, uvjerenja Općine Tešanj broj 06-26-7-2469/24-2 od 07.05.2024. godine, uvjerenja Porezne uprave FBiH broj 13-4/4-12-5-1507/24 od 07.05.2024. godine, 5. otpusnog pisma Opće bolnice Tešanj broj 123/2024, anamneze Centra za socijalni rad Tešanj broj 10-31.2-395/24 od 10.06.2024. godine, anamneze Centra za socijalni rad Kladanj broj VII-04/1-31-12-679/24 od 19.06.2024. godine, rješenja JU Centar za socijalni rad Tešanj od 30.04.2024. godine, Nalaza ZU Medicus Tešanj broj 89710 od 29.01.2025. godine, kao i materijalni dokazi tuženog naloga banci od 22.08.2024. godine i potvrde T.-f. d.o.o. od 28.01.2025. godine.

Provedeni su i dokazi uvidom i čitanjem obračuna plate za tuženog za mjesec avgust, septembar i oktobar 2024. godine i rješenje Centra za socijalni rad Tešanj od 30.04.2024. godine.

Na glavnoj raspravi provedeni su i subjektivni dokazi saslušanjem tužiteljice i tuženog u svojstvu parničnih stranka.

Na glavnoj raspravi nije proveden predloženi dokaz tužiteljice uvidom i čitanjem privremenog rješenja Centra za socijalni rad u vezi viđanja oca i djeteta jer tužiteljica ovaj predloženi dokaz nije dostavila u ostavljenom roku u spis suda.

Tokom dokaznog postupka nije proveden ni predloženi dokaz od strane tuženog uvidom u akt naslovljen kao „POGODBA O ZAPOSILITVI“ iz razloga što sud nije prihvatio ovaj prijedlog za provođenje dokaza koji je predložen na glavnoj raspravi iz razloga što je navedena isprava uložena na stranom jeziku suprotno odredbi člana 134. Stav 2. ZPP bez ovjerenog prijevoda na jedan od jezika koji je u službenoj upotrebi.

Takođe, sud nije prihvatio ni prijedlog tuženog iznesen na glavnoj raspravi da se provede vještačenje po vještaku psihologu koji bi nakon razgovora sa parničnim strankama i procjene njihove roditeljske sposobnosti dao prijedlog o povjeri djeteta i načinu održavanja neposrednih kontakata sa djetetom sa roditeljem s kojim ne bude živjelo. Ovo iz razloga što je taj prijedlog uslovljen samo ukoliko tužiteljica ne prihvati prijedlog tuženog o načinu ostvarivanja kontakata (što ukazuje na zaključak da po mišljenju tuženog nije sporna ličnost i sposobnost tužiteljice kao roditelja), zatim što je predložen tek u fazi glavne rasprave a na iste okolnosti nadležni organi starateljstva dali svoje prijedloge i mišljenja sa čijom sadržinom je i upoznao stranke na pripremnom ročištu pa po ocjeni suda iz navedenih razloga nije bilo neophodno provođenje ovog dokaza koji je i predložen tek na glavnoj raspravi.

Sve izvedene dokaze sud je cijenio shodno ovlaštenjima iz člana 8. Zakona o parničnom postupku, pa je nakon utvrđenih i nespornih činjenica donio odluku kao u izreci iz sljedećeg razloga.

Među parničnim strankama nije sporno da su S. E. i Š. A. bili u vanbračnoj zajednici oko godinu dana, kada je došlo do faktičkog prekida vanbračne zajednice kao i da, vanbračni supružnici, od faktičkog prekida bračne zajednice nisu više obnavljali istu.

Nije sporno ni da su tokom vanbračne zajednice stekli jedno malodobno dijete i to Š. A., rođen 16.03.2024. godine, koji od prekida vanbračne zajednice živi kod majke a koje nesporne činjenice proizilaze iz iskaza tužiteljice i tuženog datih u svojstvu parničnih stranki kao i izvoda iz MKR za mlđb. dijete.

Nesporna je i činjenica da mlđb. dijete od rođenja ima određenu zdravstvenu poteškoću u vezi oba testisa, da koristi određenu terapiju i da je zbog te dijagnoze neophodan operativni zahvat kada dijete napuni godinu dana u općoj anesteziji a koje nesporne činjenice proizilaze, kako iz iskaza parničnih stranaka tako i iz provedenih materijalnih dokaza otpusnog pisma Opće bolnice Tešanj broj 123/2024 i Nalaz ZU Medicus Tešanj broj 89710 od 29.01.2025. godine.

Imajući u vidu gore navedene nesporne činjenice a posebno da je mlđb. dijete parničnih stranaka starosti 11 mjeseci te da su oba nadležna organa starateljstva u svojim socijalnim anamnezama predložili da se mlđb. Š. A. povjeri majci na brigu i staranje to je sud nalazeći da je to, s obzirom na dob i činjenicu da od rođenja i živi i boravi s majkom, i u najboljem interesu mlđb. djeteta, na osnovu člana 142. Porodičnog zakona, odlučio da će mlđb. Š. A. i ubuduće živjeti sa tužiteljicom kao majkom koja će ostvarivati i vršiti roditeljsko staranje.

Prilikom donošenja ovakve odluke sud je posebno cijenio činjenicu da je i sam tuženi (čak i prilikom davanja socioanamnestičkih podataka) sve do glavne rasprave bio saglasan da se mlđb. dijete povjeri majci kao i činjenicu da iz socijalne anamneze nadležnog Centra za socijalni rad Kladanj proizilazi da se prema evidenciji tog Centra porodica tuženog Š. A. pojavljivala sa narušenim porodičnim i bračnim odnosima zbog čega se taj Centar i više puta uključivao u saniranje porodičnih i bračnih odnosa a zbog čega po ocjeni suda takođe ne bi bilo u interesu mlđb. djeteta uzrasta od 11 mjeseci, kada još nema razvijen ni govor u cjelosti bude povjeren ocu na dalju brigu i staranje.

Kada je u pitanju odluka o načinu kontaktiranja oca sa malodobnim djetetom sud je odredio da otac održava neposredne kontakte s malodobnim djetetom na način kako je to pobliže navedeno u drugom stavu izreke presude.

Naime, Centar za socijalni rad Tešanj je u svojoj socijalnoj anamnezi koju je dopunio na glavnoj raspravi predložio da se kontakti između oca i djeteta a imajući u vidu starosnu dob djeteta, odrede bez prisustva majke tokom istog dana u mjestu življenja majke i djeteta dok je Centar za socijalni rad Kladanj predložio da se navedeni kontakti između oca i djeteta, do navršene godine života djeteta, ostvaruju svake subote od 10,00 do 14,00 sati u mjestu u kojem dijete boravi s majkom, a nakon što dijete napuni godinu dana da se ti kontakti ostvaruju svaki drugi vikend u sedmici od subote od 10,00 do nedjelje do 18,00 sati, svaki drugi dan rođendana mlđb. djeteta i drugi dan

vjerskog ili državnog praznika a kada dijete bude školskog uzrasta da prvu polovinu ljetnog i zimskog školskog raspusta provodi kod oca.

Međutim, cijeneći prijedloge nadležnih organa starateljstva te činjenicu da je sud iz provedenih dokaza, prije svega iskaza tuženog i potvrde poslodavca tuženog od 28.01.2023. godine, utvrdio da je tuženi, koji je zaposlen u R. Sloveniji, svaki vikend slobodan i da ima mogućnost da vikendom dolazi kući u Bosnu, kao i da je iz provedenog dokaza medicinske dokumentacije za mlđb. dijete i iskaza tužiteljice sud utvrdio da sa navršenih godinu dana mlđb. dijete treba obaviti operativni zahtvat, što će zahtijevati dodatnu brigu i njegu djeteta, koje je od rođenja, a s obzirom i na svoju starosnu dob, prirodno više vezan za majku s kojom i živi, a nakon kojeg zahvata će dijete imati i određene kontrole, sud je cijenio da je u najboljem interesu mlđb. dijete da osobne odnose i neposredne kontakte sa tuženim kao ocem ostvaruje upravo na način kako je to pobliže navedeno u drugom stavu izreke presude a sve na osnovu člana 145. Porodičnog zakona.

Prilikom donošenja odluke o načinu kontaktiranja oca, sa kojim dijete ne živi, s malodobnim djetetom, sud je vodio računa o uzrastu malodobnog djeteta, da će određenim kontaktiranjem djetetu biti omogućeno da održava odnose s oba roditelja, da će određeni kontakti imati pozitivan uticaj na psiho-emocionalni razvoj djece, što je značajno za stvaranje psihičke ravnoteže malodobnog djeteta, te da će malodobno dijete kroz određene kontakte tokom vremena kada toga bude svjestan s obzirom na svoju dob na lakši način doživljavati osjećaj da je dijete roditelja koji nisu u vanbračnoj niti bračnoj zajednici.

Kada je u pitanju kontaktiranje roditelja s malodobnim djetetom, sud skreće pažnju roditeljima da kontakti s malodobnim djetetom mogu biti češći i duži od onih koji je sud odredio, a sve u cilju ostvarivanja što kvalitetnijeg kontakta roditelja s djetetom i zbog toga što roditelji trebaju posvetiti mnogo više pažnje intreresima djeteta od interesa ustanovljenog prisilnom odlukom suda, te da učine napore da uspostave i održavaju civilizovanu komunikaciju uprkos međusobnom nerazumjevanju koje je dovelo do poremećaja vanbračne zajednice, a našto ih obavezuju kao roditelje odredbe Porodičnog zakona F BiH.

Odlučujući o doprinosu tuženog za izdržavanje mlđb. djeteta sa kojim ne živi sud je, pored starosne dobi djeteta, imao u vidu i činjenicu da je tužiteljica trenutno nezaposlena, da joj pravo na porodijski doplatak u trajanju od godinu dana u iznosu od po 1.000,00 KM mjesečno prestaje sa martom mjesecom 2025. godine, da je tuženi zaposlen u Sloveniji gdje, iako prema platnim listama za mjesec avgust, septembar i oktobar 2024. godine proizilazi da je tada ostvarivao primanja cca 1.110,00 eura, isti, prema vlastitom kazivanju, sada ostvaruje mjesečna primanja od oko 1.600,00 eura, te da otac djeteta nema zakonsku obavezu izdržavanja drugih lica pa je na osnovu člana 215. u vezi sa članom 235. i 236. Porodičnog zakona F BiH u ovom dijelu u cjelosti usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice i obavezao tuženog da na ime doprinosa za izdržavanje mlđb. djeteta mjesečno plaća zahtijevani iznos od 350,00 KM posebno imajući pri tome u vidu da utvrđeni minimalni iznos koji je neophodan za izdržavana lica na teritoriji F BiH (Sl. Novine F BiH 22/24) iznosi 378,30 KM mjesečno, ali je sud imajući u vidu da je, shodno članu 7. ZPP, vezan za postavljeni zahtjev stranaka na ime doprinosa za izdržavanje usvojio tužbeni zahtjev do zahtijevanog iznosa od 350,00 KM ali je imajući u vidu da iz provedenih dokaza prije svega iskaza parničnih stranaka te naloga banci sud utvrdio da je tuženi od navršenog četvrtog mjeseca starosti mlđb. djeteta na ime izdržavanja istog mjesečno doprinosio

iznos od 200,00 KM , obavezao tuženog da mjesečne obroke u iznosu od po 350,00 KM plaća počev od dana donošenja presude a ne dana podnošenja tužbe.

Sud je, shodno odredbi člana 280. Porodičnog zakona odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba
u roku od 30 (trideset) dana od prijema presude.
Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Zenici
putem ovog suda u tri primjerka.

Sudija
Blambić Irma